

Avrupa dâhili tarifésiz hava servislerinin ticari hakları mevzuundaki çok taraflı Anlaşmanın tasdiki hakkında Kanun

(Resmî Gazete ile ilâm : 4 . VII . 1958 - Sayı : 9946)

No.
7162

Kabul tarihi
25 . VI . 1958

MADDE 1. — ICAO'nun Paris bürosunda salâhiyetli temsilcimiz tarafından Hükümetimiz adına 8 Kasım 1956 tarihinde imza edilmiş bulunan «Avrupa dâhili tarifésiz hava servislerinin ticari hakları mevzuundaki çok taraflı Anlaşma» tasdik edilmiştir.

MADDE 2. — Bu kanun neşri tarihinde meriyete girer.

MADDE 3. — Bu kanunun hükümlerini icraya İcra Vekilleri Heyeti memurdur.

27 Haziran 1958

—

AVRUPA DAHİLİ TARİFESİZ HAVA SERVİSLERİNİN TİCARİ HAKLARI MEVZUUNDA
ÇOK TARAFLI ANLAŞMA

Aşağıda imzaları bulunan Hükümetler İşbu Anlaşmaya Taraf olan her bir Devletin Avrupa dâhilinde tarifesiz ticari uçuşlar yapan ve kendi tarifeli servislerinin hak ve menfaatlerini ihlâl etmiyen hava gemilerinin, yolu ve yük almak veya boşaltmak üzere, arazilerine serbestçe girebilmelerini prensibolarak kabul ettiğini,

7 Aralık 1944 tarihinde Şikago'da imzalanan Milletlerarası Sivil Havacılık Konvansiyonu (Bundan böyle metin içinde sadece «Konvansiyon» olarak geçecektir.) 5 nei maddesinin birinci fıkrasında münderiç olup munhasıran tarifesiz işlemlere tahsis olunan ve Konvansiyona dâhil bulunan Devletler arazilerine inen veya transit olarak geçen ve trafik harici maksatlarla bu araziler üzerinde tevakkuf eden, hususi ve ticari, hava gemilerinin harekâtına kabili tatbik olan ahkâmın kifayetini nazarı itibara almışlar ve

Konvansiyon beşinci maddesinin 2 nei fıkrasında mezkûr bulunan ve Milletlerarası tarifeli servislerden gayri olup ücret veya kira ile yolu, yük ve posta almak veya boşaltmak üzere Milletlerarası uçuşlar yapan ticari hava gemilerinin hakları mevzuunda daha ileri zihniyetli bir mutabakata varmayı arzulamışlar ve bu maksatla aşağıdaki Anlaşmayı akdeylemişlerdir:

Madde -- 1.

İşbu Anlaşma, Milletlerarası tarifeli hava servisleri haricinde olup ücret veya kira mukabilinde milletlerarası uçuşlara tahsis olunan ve bu Anlaşmanın 11 nei maddesinde belirtilen arazilere sefer yapan aşağıdaki sivil hava gemilerine kabili tatbiktir.

a) Avrupa Sivil Havacılık Komisyonuna üye bulunan her hangi bir Devlet tarafından tesetül edilen hava gemileri.

b) Akıd devletlerden birinin bu devletin millî salâhiyetli makamınca uçuş müsaadesi bahşedilen bir tebaası tarafından işletilen hava gemileri.

Madde — 2.

1. Akıd devletler, 1 nei maddede zikredilen ve aşağıdaki maksatlar için tahsis edilmiş bulunan hava gemilerinin, Konvansiyon 5. nei maddesinin 2. nei fıkrasında münderiç nizamları, şartları veya tahditleri vaz'etmeksizin yolu ve yük almak veya boşaltmak maksadiyle kendi arazilerine serbestçe girebilmelerini kabul ederler.

a) İnsan hayatı ile ilgili ihtiyaçları karşılamak maksadiyle yapılan veya mübrem ihtiyaçların icabettirdiği uçuşlar.

b) İstiap haddi 6 kişiden fazla olmıyan ve varış yeri kiralayan veya kiralayanlar tarafından tâyin olunan ve hiçbir yeri âmmeye tekrar satılmamak şartına muallak bulunup talep vukunda işletme yapan ve ârızı karakter arz eden taksi uçuşlar.

c) Bütün istiap haddi aynı hakiki veya hükmi şahıs tarafından kendi personel veya ticaret metanın nakli için kiralanıp hiçbir yeri tekrar satılmamak şartına muallak bulunan hava gemilerinin yaptığı uçuşlar.

d) Hiçbir işletmeci veya işletmeciler grubuna, sahip buldukları bütün hava gemilerine şâmil bulunmak üzere aynı iki trafik merkezi arasında ayda bir defadan fazla sefer yapma hakkını vermıyen münferit uçuşlar.

2. - Aynı işlem aşağıdaki faaliyetlerden her hangi birine tahsis edilmiş bulunan hava gemilerine tatbik edilecektir :

a) Munhasıran yük nakleden hava gemileri.

b) Târifeli hava servisleri tarafından doğrudan doğruya ve kifayetli bir şekilde işletme yapılmıyan mntakalar arasında yolu nakline tahsis edilen hava gemileri

Ancak her hangi bir âkîd devlet yukarıdaki ikinci fıkrada zikredilen faaliyetlerin, bu anlaşmada belirtilen araziler dâhilinde işletme yapan, kendi târifeli servislerinin hak ve menfaatlerini ihlâl ettiğine kanaat getirdiği takdirde bu faaliyetlere nihayet verilmesini talebedebilir. Her hangi bir âkîd devlet iera edilmiş veya edilmekte bulunan bu kabîl faaliyetlerin mahiyet ve vüsâtları ile alâkalı tafsilât istiyebilir.

Yukardaki ikinci fıkranın (b) bendinde zikredilen faaliyetle alâkalı olarak her hangi bir Âkîd Devlet, hava meydanı veya meydanlarını da ihtiva etmek üzere, muntakaların tevsiî hususunda serbest olduğu gibi bu tevsiî hususunu her zaman için tadil ve bu muntakalar arasında tarifeli servisler tarafından doğrudan doğruya ve kifayetsiz bir şekilde işletme yapıp yapılmadığı keyfiyetini tâyin edebilir.

Madde — 3.

Âkîd Devletler talimatnamelerle, anlaşmanın 5 nci maddesinin 2 nci fıkrasında derpiş olunan gayrimuntazam hava nakliye seferlerine mütaallik şart ve takyidata riayeti şart koştuğları ikinci maddede zikredilen haller müstesna olmak üzere bu kabîl talimatnamelerle şart veya takyidatın, bu hususta bir talimatname neşrecek alâkalı Âkîd Devletçe tesbit edileceği hususunda mutabıktırlar. İşbu Nizamname aşağıdaki esasları ihtiva edecektir :

a) Lüzumlu müsaadeyi istihsal etmek için matlup malûmatın verilme müddeti (şayet lüzumlu ise, evvelden bir müsaade müracaatında bulunmak suretiyle). Burada bahis mevzuu olan müddet, münferit uçuşlar veya dörtten fazla olmıyan seri uçuşlar için iki tam iş gününü tecavüz etmiyecektir. Daha çok adeddeki seri uçuşlar için daha uzun bir müracaat zamanı tesbit olunabilir.

b) Diplomatik kanallardan geçmemek şartıyla bu malûmatın verilebileceği (şayet hacet varsa müracaat ile birlikte) havacılık makamı.

c) Münferit veya dörtten fazla olmıyan seri uçuşlarda lüzumlu olan müracaat için istenecek malûmat aşağıdakilerden daha fazla olmıyacaktır

- 1) İşletmeyi yapan şirketin adı,
- 2) Hava gemisinin tipi ve tescil markaları,
- 3) Varış tarihi ve tahminî varış zamanı ve ayrılış tarihi ile zamanı,
- 4) Hava gemisinin takibedeceği yol ve uğrıyacağı mahaller,
- 5) Uçuş maksadı, yolcuların adedi, yüklenecek veya boşaltılacak olan yükün cinsi ve miktarı.

Madde — 4.

1. İşbu Anlaşmanın tefsir veya tatbiki ile alâkalı olarak Âkîd Devletler arasında bir anlaşmazlık zuhur ettiği takdirde evvelâ bu anlaşmazlığı aralarında müzakere yolu ile bertaraf etmek imkânlarını arıyacaklardır.

2. Bu suretle anlaşmazlığı bertaraf edemedikleri takdirde :

a) Bir hakem mahkemesine veya her hangi bir diğer şahsın kararına müracaat edebilirler.

b) Bir devlet, böyle bir hakem heyetine başvurulmasına dair isteğini diğer bir devlete bildirdikten sonra geçecek bir aylık müddet zarfında, taraflar hakeme müracaat suretiyle bir hal tarzı hususunda şayet bir mutabakata varamazlar veya münazaayı hakeme havale etmeyi kabullendikten sonra, tahkim heyetinin teşekkül tarzı veya bu heyetin tâyin ettiği şahsın üzerinde üç ay içinde mutabakata varamazlarsa, alâkalı her Âkîd Devlet, karar istihsali zımında meseleyi Beynelmîlel Sivil Havacılık Teşkilâtı Konseyine arz edebilir. Konseyin hiçbir âzası, kendisinin de alâkalı bulunduğu bir anlaşmazlığın Konseyce tetkiki sırasında rey kullanamaz. Eğer mezkûr Konsey meseleyi tetkikten imtina ederse, mevzuubahis Âkîd Devletlerden her hangi birisi Beynelmîlel Adalet Divanına (International Court of Justice) müracaat edebilir.

3. Âkîd Devletler işbu maddenin ikinci fıkrasına tevfikân verilen her hangi bir karara ittiba etmeyi kabul ederler.

4. Her hangi bir Âkîd Devlet işbu maddenin ikinci fıkrasına tevfikân verilen bir karara ittiba etmediği takdirde diğer Âkîd Devletler işbu Anlaşma gereğince kendisine bahşedilen hakları tahdid edebilir, geri alabilir veya feshedebilirler

Madde — 5.

1. İşbu Anlaşma Avrupa Sivil Havacılık Komisyonuna âza bulunan Devletlerin imzasına açık bulundurulacaktır.
2. Bu Anlaşma mümzi Devletlerin tasdiklerine arz edilecektir.
3. Tasdiknameler Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtına tevdi edilecektir.

Madde — 6.

1. Vâziülimza Devletlerden ikisi tarafından tasdiknameler tevdi olunur olunmaz işbu Anlaşma, ikinci tasdiknamenin tevdi tarihinden üç ay sonra başlamak üzere mevzu bahis iki Devlet beyninde yürürlüğe girecektir. Bu tarihten sonra tasdikname tevdi eden her Devlet için tasdiknamenin tevdiinden üç ay sonra başlamak üzere yürürlüğe girecektir.
2. İşbu Anlaşma, yürürlüğe girer girmez, Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtı Umumi Kâtipliğince Birleşmiş Milletler nezdinde tescil olunacaktır.

Madde — 7

1. İşbu Anlaşma, yürürlüğe girdikten sonra, altı ay muddetle imzaya açık bulundurulacaktır. Mütaakiben, Avrupa Sivil Havacılık Komisyonuna âza olup vâziülimza bulunmayan Devletlerin iltihakına açık bulundurulacaktır.
2. Vâziülimza bulunmayan her hangi bir Devletin iltihakı keyfiyeti bir iltihak vesikasının Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtına tevdi ile katiyet kesbedecek ve Anlaşma işbu vesikanın tevdi tarihinden üç ay sonra yürürlüğe girecektir

Madde — 8.

1. Her hangi bir Âkîd Devlet işbu Anlaşmayı, Avrupa Sivil Havacılık Komisyonu Riyasetine ve Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtına ihbar suretiyle, feshedebilir.
2. İşbu fesih keyfiyeti, bu yoldaki ihbarın Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtı tarafından alındığı tarihten altı ay sonra yürürlüğe girecektir.

Madde — 9.

1. Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtı Umumi Kâtibi Avrupa Sivil Havacılık Komisyonu Riyasetiyle âza devletlerine aşağıdaki hususları bildirecektir.
  - a) Tevdi tarihlerini mütaakıp otuz gün zarfında olmak üzere tevdi edilmiş bulunan tasdikname veya iltihak vesikaları ve bunların tevdi tarihleri.
  - b) Alındığı tarihleri mütaakıp 30 gün zarfında olmak üzere alınmış bulunan fesih ihbarı ve bunların alınış tarihleri.
2. Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtı Umumi Kâtibi aynı zamanda Avrupa Sivil Havacılık Komisyonu Riyasetiyle âza devletlerine Anlaşmanın 6 ncı madde 1 ncı fıkrası gereğince yürürlüğe girdiği tarihi bildirecektir

Madde — 10.

1. Anlaşmada yapılması teklif olunabilecek her hangi bir tadilin nazarı itibara alınması maksadiyle Âkîd devletlerin bir toplantı yapmak üzere davet olunabilmesi için davet teklifinin Âkîd devletlerin (% 25 i) yüzde yirmi beşi tarafından vâkı olması ve işbu Anlaşmanın yürürlüğe

girmesini müteakıp 12 aydan evvel olmamak üzere Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtına müracaat olunması icabeder. Böyle bir toplantı, Avrupa Sivil Havacılık Komisyonu Riyaseti ile yapılacak istişare sonunda, Milletlerarası Sivil Havacılık Teşkilâtı tarafından Âkid devletlere tebliğ tarihinden üç ay sonraki her hangi bir tarihte akdolunacaktır.

2. Teklif olunan her hangi bir tadilin yukarıda zikredilen toplantıda hazır bulunan Âkid Devletlerin üçte iki ekseriyeti tarafından kabul edilmesi şarttır.

3. İşbu tadil bunu tasdik eden devletler hakkında toplantı sırasında tasrih olunan adede Âkid Devlet tarafından tasdikini müteakıp ve yine bu toplantıda tesbit edilen tarihte meriyete girecektir.

Madde — 11.

İşbu Anlaşma, alâkâlı her Âkid Devletin tasdiknamesini veya iltihak vesikasını tevdi esnasında haklarında tatbik edilmeyeceğini beyan eylediği Atlantik Okyanusunda uzak ve yarı muhtariyet statüsüne sahip adalar hariç olmak üzere, Âkid Devletlerin ana vatan arazilerine tatbik olunacaktır.

Tasdik kanunî usulü veçhile salâhiyettar kılınan aşağıda vazîülhaza murahhaslar hükümetleri namına işbu Anlaşmayı imzalamışlardır.

Bin dokuz yüz elli altı senesinin Nisan ayının 30 neu gününde her üçü de aynı derecede mu-teber olmak üzere çift nüsha halinde, İngilizce, Fransızca ve İspanyolca olarak Paris'te tanzim edilmiştir. İşbu Anlaşma Beynelmilel Sivil Havacılık Teşkilâtına tevdi olunacaktır. Bu teşkilât da her âza devlete bunun musaddak suretlerini gönderecektir.

<i>Riyaseti Cumhura yazılan tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	26 . VII . 1958 ve 1/129
<i>Bu kanunun ilânının Başvekâlete bildirildiğince dair Riyaseti Cumhurdan gelen tezkerenin tarih ve numarası</i>	:	27 . VI . 1958 ve 4/220
<i>Bu kanunun müzakerelerini gösteren abntların cilt ve sayfa numaraları</i>	:	Cilt Sayfa 2 69 1 535,683:684,702,704,801:808

[İnikat : 85 — 156 sıra sayılı matbuâ 85 noi İnikat Zabıt Ceridesine bağlıdır.]